

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 05-08-5157/22.07.2016 г.

✓ ДО
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА КОНСУЛОВА
ДИРЕКТОР НА
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ЧЕРНОМОРСКИ
РАЙОН“ - ВАРНА

На Ваш № 04-01-196/6/06.07.2016 г.

КОПИЕ:
Г-Н АСЕН ЛИЧЕВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ“

Относно: Консултации по задание за обхват и съдържание на екологична оценка (ЕО) на План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморски район (ЧР) и уведомяване по чл. 10 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КОНСУЛОВА,

Въз основа на прегледа на документацията, предоставена с Ваше писмо с Изх. № 04-01-196/6/06.07.2016 г., изразяваме следното становище:

1. По отношение на заданието за обхват и съдържание на екологичната оценка:

Заданието е изготвено в съответствие с чл.86, ал.3 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), и съобразява изискванията към обхвата на доклада за ЕО, дадени в писмо на Министерство на околната среда и водите с изх. № 05-08-

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
Ул. „Ал. Дамовски“ № 22

04-01-196 (7)
28-07-2016

5157/11.08.2015 г. По представената в заданието информация имаме следните бележки и препоръки:

1. В доклада за ЕО следва да се включат и оценки за състоянието на околната среда по отношение на вредните физични фактори (в т.2 на доклада за ЕО) и за въздействието на проекта на ПУРБ по отношение на вредните физични фактори (в т.6 на доклада за ЕО).

2. По отношение на описаното в т. 2.1.2. „Атмосферен въздух“ обръщаме внимание, че общините Добрич, Варна, Шумен, Бургас, Камено, Несебър, Сливен и Ямбол, които/части от които попадат в обхвата на ПУРБ, са с нарушено качество на въздуха по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀), като за тях има разработени и приети общински програми за намаляване нивата на замърсителите по чл. 27 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*. Данните и мерките от програмите следва да бъдат отчетени в доклада за ЕО (в т.ч. към т.1.3 и към т.5 на доклада за ЕО).

3. В т.11.2. „Нормативна база“ следва да бъде включен и *Закон за ограничаване изменението на климата*, като част от специфичната нормативна база, която ще се ползва при извършването на ЕО на проекта на ПУРБ.

4. В частта за хармонизация на законодателството да се опише, че изискванията на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета са транспонирани в глава седма, раздел I на *Закона за опазване на околната среда и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях*, Приета с ПМС № 2 от 11.01.2016 г., обн., ДВ, бр. 5 от 19.01.2016 г., в сила от 19.01.2016 г.

5. Към т.2 на доклада за ЕО да се представи и информация за наличните предприятия с нисък и висок рисков потенциал в териториалния обхват на ПУРБ. Информацията за точните отстояния на предприятията с нисък и висок рисков потенциал е налична в РИОСВ – Варна, Бургас, Шумен и Стара Загора, като същата следва да бъде изисквана от инспекциите.

6. За случаите, в които в близост до речните басейни има разположени предприятия, класифицирани по реда на глава седма, раздел I от ЗООС с нисък и висок рисков потенциал с цел ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда в т. 6 на доклада за ЕО следва да се включи информация за пространствените зони/границы на сериозни поражения, извън територията на предприятията, които могат да възникнат в случай на авария и/или инцидент, при работа с опасните вещества от Приложение № 3 на ЗООС.

7. Въз основа на изводите от доклада за ЕО, в проекта на ПУРБ следва да бъдат включени мерки свързани с предотвратяване на замърсяването на речните басейни, в резултат на възникване на голяма авария и/или инцидент за случаите, в които в близост до речните басейни има разположени предприятия, класифицирани по реда на глава седма, раздел I от ЗООС с нисък и висок рисков потенциал. В тази връзка препоръчваме проучване на възможността за включване в ПУРБ на мярка за актуализиране на аварийните планове на предприятия с висок рисков потенциал при необходимост и провеждане на ежегодни тренировки и учения за изпълнение на външни аварийни откметовете на съответните общини, на чиято територия са разположени предприятия с висок рисков потенциал.

8. В т. 7 доклада за ЕО да бъде предложена следната мярка, която да бъде съобразявана при изпълнение на Програмата от мерки: инвестиционните намерения по смисъла на чл. 104, ал. 2 от ЗООС да бъдат съобразени със съществуващите предприятия с висок или нисък рисков потенциал с цел ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда и да бъдат реализирани след потвърждаване на безопасните разстояния до обектите по смисъла на чл. 104, ал. 4 от ЗООС.

9. По отношение на биологичното разнообразие:

- В т. 5. да бъде добавен и разгледан и Регламент 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22.10.2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове, който се прилага от началото на 2015 г.;
- В т. 6 да бъде извършена и оценка на вероятните значителни въздействия върху растителните и животински видове с висок консервационен статус, като особено внимание да бъде обърнато на защитените видове от Приложение 3 към Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), които не попадат в защитени зони и защитени територии.

10. От „Списък на съкращенията“ в заданието да отпадне „НСОС и ПД – Национална стратегия по околна среда и План за действие“, поради изтеклия срок на действие на посочените документи.

11. В т. 1.3. на доклада за ЕО да бъдат включени и разгледани имащите отношение към ПУРБ 2016-2021 г. стратегии, планове и програми на европейско ниво.

II. По схемата за провеждане на консултации:

Схемата за консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица е изготвена в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО).

III. По уведомлението по чл. 10 от Наредбата за ОС:

В териториалния обхват на ПУРБ в Черноморски район попадат:

- **защитени територии** по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) – 2 бр. природни парка; 10 бр. резервати; 11 бр. поддържани резервати; 55 бр. природни забележителности; 86 бр. защитени местности;
- **защитени зони** по смисъла на ЗБР - 53 защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и 26 защитени зони за опазване на дивите птици.

Извършената преценка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2 от Наредбата за ОС показва, че проектът на ПУРБ е **допустим** при съобразяване на произтичащите от него планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им.

След преглед на представената документация и на основание чл. 36, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която проектът на ПУРБ в ЧР **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и местообитания и популации на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата „Натура 2000“, поради следните **мотиви**:

- Заложените в плана мерки са насочени към подобряване на екологичното състояние на водите в Басейнова дирекция „Черноморски район“ - Варна, но реализацията на някои от тях като стабилизиране на речните корита, укрепване на дъна и брегове на реки, изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията, зарибяване, брегоукрепително залесяване и рекултивационни дейности и др. могат да предизвикат значителни отрицателни въздействия като:
 - пряко унищожаване или увреждане на крайречни природни местообитания и природни местообитания в коритата на реките;

- фрагментиране на реките като ключов елемент на защитените зони с линейна и непрекъсната структура, изпълняващи биокоридорна и свързваща функция от значение за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен;
- пряко унищожаване на индивиди от видове безгръбначни и/или риби, предмет на опазване в защитените зони;
- промени в ключови параметри на водите и на водозависимите биоценози, свързани с пряко и/или косвено унищожаване и/или увреждане на крайречните и крайбрежните местообитания на видовете, предмет на опазване в защитените зони, зависими от параметрите на водните екосистеми (безгръбначни, риби, земноводни, влечуги, бозайници);
- увреждане, унищожаване и фрагментация на местообитания, включително и на крайречни, необходими за почивка, гнездене, хранене, укритие, ношувка на видовете птици, предмет на опазване в зоните;
- възможно интродуциране на инвазивни видове, които създават предпоставки за нови междувидови отношения с негативен ефект и трансформация на местообитанията, предмет на опазване в зоните.
- различно по степен и продължителност безпокойство на видовете, включително и птици, предмет на опазване в защитените зони.
- Възможно е кумулативно въздействие върху речните и езерните природни местообитания и местообитания на видове като ключови елементи в зоните от едновременното въздействие на други планове, програми, проекти и инвестиционни предложения (напр. дифузно замърсяване от селскостопански дейности, застрояване, МВЕЦ, изземване и добив на инертни материали, битово замърсяване, канализационни системи, ГПСОВ, бентове, прагове и др.) и прилагането на мерките, заложи в плана.

На основание гореизложеното и съгласно чл. 34, ал. 1 от *Наредбата за ОС* към доклада по ЕО като отделно приложение следва да се включи доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на ПУРБ върху защитените зони в нейния обхват. При разработването на ДОСВ да се има предвид следното:

1. Докладът да следва структурата, посочена в чл. 23, ал. 2 от *Наредбата за ОС*.
2. Да бъде направено описание и оценка на настоящото състояние на защитените зони след прилагането на мерки на ПУРБ от 2010-2015 г. на територията на Басейновата дирекция, в които са идентифицирани повърхностни и подземни водни тела.
3. Да бъдат анализирани и оценени идентифицираните подземни водни тела, чието екологично състояние е в пряка връзка с повърхностните водни тела, респ. с параметрите на природозащитното състояние на сухоземни природни местообитания и местообитания на видове.
4. Описание и оценка на настоящото състояние на защитените зони на територията на Басейновата дирекция, в които са идентифицирани повърхностни и подземни водни тела, за които съществува риск от неизпълнение на поставените цели за опазване на водите.
5. Да бъдат идентифицирани защитените зони, в които повърхностните и подземните водни тела попадат в обхвата на разпоредбите на чл. 156в до 156е от *Закона за водите (ЗВ)*, и да се извърши анализ и оценка на въздействието върху тях от мерките, определени с проекта на ПУРБ, и как това ще се отрази върху предмета и целите на опазване на тези зони. Въз основа на анализа да се предложат мерки за постигане на целите на зоната, независимо от изключенията, допустими от Рамковата директива за водите, ЗВ и ПУРБ.

6. Въз основа на конкретизиране на местата на прилагане на предвидените в плана мерки спрямо защитени зони:

6.1. Да се идентифицират и анализират видовете въздействия върху структурата, функциите и природозащитните цели на защитените зони, които ще бъдат повлияни от реализирането на заложените в плана мерки.

6.2. Да се оцени въздействието от прилагане на мерките, които могат да окажат въздействие върху речните и крайречните местообитания.

6.3. Да се оцени въздействието върху предмета и целите на защитените зони в обхвата на плана от прилагането на мерките, които предвиждат залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове, изкуствено оформяне на речните корита с цел забавяне на оттичането и др.

6.4. Да се оцени въздействието върху зоните от прилагане на мерките на плана за водните тела, предвидени за намаляване на въздействието от промени в количество и качеството на повърхностните води (напр. мерки като възстановяване чрез оводняване на влажни зони, изкуствено оформяне на речните корита с цел забавяне на оттичането, възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането), които предполагат и хидроморфологични изменения на водните тела.

6.5. Да бъде направено заключение за степента на въздействие върху защитени зони, в които има водни тела с оценка „лошо“ и „много лошо“ състояние, като се оцени целесъобразността на предложени в ПУРБ мерки.

7. Да се оцени въздействието на идентифицираните в плана миграционни бариери (прагове, бентове, ВЕЦ, изкуствени водни тела), да се направи оценка на предложените в плана мерки за намаляване на фрагментирането на местообитания и популации, както възможността за изменение в ключовите им параметри.

8. Да се предложат смекчаващи мерки (различни от мерките, предмет на плана) за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия от прилагането на мерките на плана за всяка защитена зона. В случай на констатирани отрицателни въздействия върху защитени зони, да се проучат, анализират, оценят и препоръчат алтернативни решения (по смисъла на §3, т.7 и т.8 от Допълнителните разпоредби на *Наредбата за ОС*) за прилагане на предвидените в плана мерки за всяка от тях.

9. Да бъде извършен анализ относно въздействията от прилагането на плана върху всички зони, като в случай, че за някоя от тях няма да има въздействие, следва това да бъде включено в мотивираните заключения по чл. 22 от *Наредбата за ОС*.

10. Да бъде извършена оценка на очакваните „кумулятивни въздействия“ по смисъла на §3, т.10 от Допълнителните разпоредби на *Наредбата за ОС* върху защитените зони и предмета на опазване в тях в резултат от сумарното въздействие на предвижданията на ПУРБ.

11. При установено наличие на обстоятелства по чл.33 от *ЗБР* да се проучат и представят възможности за прилагане на компенсиращи мерки по смисъла на чл.34 от същия закон.

12. Да се приложи актуален картен материал, включително и във формат ESRI shape file или ESRI filegeodatabase в координатна система WGS84 UTM 35N, който:

- да визуализира разположението на установените източници на въздействия върху водите в защитените зони;
- да онагледя местоположението на мерките, предвидени за осъществяване на плана по отношение на защитените зони.

13. За определяне на степента на въздействие на плана да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на

опазване в защитените зони спрямо представеността на местообитанията и видовете в съответните защитени зони и в мрежата от защитени зони като цяло съгл. чл. 32, ал. 2 от ЗБР. В случаите, когато това не е възможно, оценката да бъде извършена въз основа на принципа „най-лошият вероятен сценарий“.

Оценката трябва да бъде възложена на колектив от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от *Наредбата за ОС* и притежаващи компетентност в областта на фитоценологията, хидробиологията и зоологията - ихтиология, орнитология и др., в зависимост от целите и предмета на опазване в защитените зони.

На интернет страница <http://www.natura2000bg.org> е публикувана най-актуалната информация за предмета и целите на опазване на съответните защитени зони, попълнените стандартни форми с данни и оценки, картен материал и координатен регистър - документацията по чл. 8, ал. 1 от ЗБР, която трябва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

IV. Указания за последващите действия, които да се предприемат по процедурата по ЕО, в т.ч. ОС:

След отразяване на горните бележки и съобразяване на дадените препоръки, следва да внесете в Министерство на околната среда и водите ДОСВ на проекта на ПУРБ върху предмета и целите на защитените зони, изготвен съобразно препоръките, дадени в т. III по-горе. ДОСВ следва да бъде представен **в един екземпляр на хартиен и два екземпляра на електронен носител за оценка на неговото качество** на основание чл. 24, ал.1 от *Наредбата за ОС* и чл. 20, ал.5 от *Наредбата за ЕО*.

ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА

Министър на околната среда и водите

